

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/67/2023                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6916202868                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.10.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:6916202868.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne LITA, autorskej spoločnosti, so sídlom v Bratislave, Mozartova 9, zastúpenej JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou v Bratislave, Nám. Biely kríž 3, proti žalovanej obchodnej spoločnosti AGRISON, s.r.o., so sídlom v Rimavskej Sobote, Nám. Š. M. Daxnera 413/1A, zastúpenej spoločnosťou PETKOV & Co s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, o zaplatenie 1.716 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C/79/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2018, sp. zn. 16Co/56/2018, takto

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/56/2018-248 z 27. júna 2018 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a rozhodnutie.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 27. júna 2018, sp. zn. 16Co/56/2018, potvrdil rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 28. septembra 2017, č. k. 14C/79/2016-208, ktorým vo výroku žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.716 eur s príslušenstvom (výrok IV.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok V.). Vo zvyšku zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie v zmysle ustanovenia § 420 písm. e), f) CSP. Podľa jej názoru súdy sa riadne nevysporiadali s prípadnou (ne) aplikáciou § 2 Občianskeho zákonníka na prejednávajúcu vec, porušili nielen jej právo na spravodlivý proces, ale aj pozitívny záväzok štátu chrániť poctivú hospodársku súťaž. Namietala nedostatky odôvodnení rozhodnutí prvoinštančného aj odvolacieho súdu, ktoré sa dostatočným spôsobom nevysporiadali s jej kardinálnymi námietkami. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa vo svojom Vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie nie je dôvodné, nakoľko je zrejmé, že napadnutý rozsudok a aj rozsudok súdu prvej inštancie je riadne odôvodnený a teda dovolacie dôvody

v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie sú dané.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] s poukazom na Nález ÚS I. ÚS 116/2023-56 dospel k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2018 č. k. 16Co/56/2018-248 je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/59/2017, sp. zn. 5Cdo/145/2016, sp. zn. 8Cdo/107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/144/2017, sp. zn. 1Cdo/137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28. apríla 2021 sp. zn. 1Cdo/19/2019 dovolanie žalovanej odmietol a rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. V tomto zmysle musí pre prípustnosť dovolania konanie ako celok vykazovať znaky nespravodlivosti. Jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania nestačí.

11. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľka nepreukázala nesprávny procesný postup súdu, ktorým by bola vylúčená z uskutočňovania jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Keďže prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza, najvyšší súd preto dovolanie žalovanej v tejto časti podľa § 420 písm. f) CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. To isté platí i pokiaľ ide o vadu v zmysle § 420 písm. e) CSP, ktorej existenciu dovolací súd nezistil.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom z 20. apríla 2023 I. ÚS 116/2023-56 na základe sťažnosti žalovanej rozhodol, že: 1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/19/2019 z 28. apríla 2021 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, 2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/19/2019 z 28. apríla 2021 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie, 3. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky uložil povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania 726,32 eura a zaplatiť jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, 4. vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhoveli.

13. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručitou ústavnému súdu 3. augusta 2021, prijatou na ďalšie konanie v celom rozsahu uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 116/2023-19 z 23. februára 2023, domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľka navrhla napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie a žiadala náhradu trov konania.

13.1. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplynulo, že sťažovateľka v konaní o zaplatenie sumy 1.716 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia vystupuje v procesnej pozícii žalovanej. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 14C/79/2016 z 28. septembra 2017 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni predmetnú sumu s príslušenstvom (IV. výrok) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov v plnom rozsahu (V. výrok). Návrh sťažovateľky na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a), b) a c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zamietol (I., II., III. výrok).

13.2. O odvolaní sťažovateľky krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni predmetnú sumu (výrok IV.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok V.). Vo zvyšku zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13.3. O dovolaní sťažovateľky, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z vád podľa § 420 písm. e) a f) CSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c) CSP.

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je najmä presvedčenie sťažovateľky o arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu v dôsledku arbitrárnosti nepreskúmania I. až III. výroku rozsudku okresného súdu (bod 31. napadnutého rozsudku krajského súdu), arbitrárnosti hodnotenia dôkazov (v kontexte selektívnosti a jednostrannosti), ako aj presvedčenie o nerešpektovaní relevantnej právnej úpravy z oblasti hospodárskej súťaže.

15. Ústavný súd už viackrát vo svojej doterajšej judikatúre vyslovil, že nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ neskončeného súdneho konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľky až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09). Rovnako ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Civilnom sporovom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

16. V súlade s doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08), majúci na zreteli princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010), ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd, ústavný súd vychádza z

toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva napadnutým uznesením najvyššieho súdu a vrátením veci na ďalšie konanie sa otvára priestor na to, aby sa všeobecný súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedených práv podoprených ústavnými princípmi, ktoré sú imanentnou súčasťou základných práv a slobôd (II. ÚS 18/2021).

17. Dovolací súd s poukazom na názor ústavného súdu a viazanosť týmto rozhodnutím a na dôvody ústavného súdu uvedené vyššie rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a podľa § 450 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že v zmysle § 453 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí vo veci rozhodne aj o nároku na náhradu trov dovolacieho konania.

18. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy vecí vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.